

UUSI SPIROMETRIASUOSITUS ILMESTYNYT

TIEDOTE 30.9.2015

Elokuussa 2015 julkaistiin täysin uudistettu 13. painos Spirometria ja PEF-mittausten suoritus ja tulkinta -oppaasta. Ensimmäinen Spirometriasuositus ilmestyi vuonna 1995 parantamaan astman ja keuhkohtauman diagnosointia ja hoitoa. Suosituksen julkaisujen myötä Suomen spirometriatutkimusten laatu on noussut Euroopan kärkeen.

Suositus ehkäisee virheellistä diagnosointia ja virheellistä hoitoa

Keuhkojen toiminnan tärkeimmät tutkimukset ovat spirometria ja uloshengityksen huippuvirtauksen (PEF) mittaus. Suomalaisista noin 10 %:lla on astma tai keuhkohtaumatauti. Maassamme tehdään vuosittain noin 500 000 spirometriamittausta, joihin perustuvat yleisimpien keuhkosairauksien, astman ja keuhkohtaumataudin, diagnostiikka ja hoidon seuranta. Spirometriatutkimusten luotettavuudella on erittäin suuri merkitys: väärä tai väärin tulkittu mittaustulos voi johtaa väärään diagnoosiin, väärään hoitoon ja väärään arvioon työkykyisyydestä.

Suomen spirometriatutkimusten laatu noussut Euroopan kärkeen

Spirometriatutkimusten laatu oli Suomessa 1980-luvulla keskimäärin vielä melko puutteellinen. Suositukset kehitettiin avustamaan koulutuksessa, ja tutkimusten laatu onkin tehtyjen selvitysten mukaan parantunut korkealle tasolle (Suomen Lääkärilehti 2001 ja 2010, Clinical Physiology and Functional Imaging 2002). Eurooppalaisittainkin huippuhyvät, muun muassa astmadiagnostiikkaan ja -hoitoon vaikuttavat tulokset on todettu monella mittarilla valtakunnallisessa Astmaohjelmassa ja Keuhkohtaumatautihojelmassa.

Suomen kliinisen fysiologian yhdistyksen ja Suomen Keuhkolääkäriyhdistyksen yhteisen työryhmän laatimat suositukset on tarkoitettu kaikkien tutkimuksia suorittavien ja tulkitsevien käyttöön. Suomenkieliset suositukset pohjautuvat kansainvälisiin suosituksiin (American Thoracic Society, European Respiratory Society).

Elokuussa ilmestynyt 13. painos sisältää äskettäin julkaistut spirometrian uudet suomalaiset viitearvot (Kainu ym. Clin Physiol Funct Imag 2015), jotka suositellaan otettavaksi käyttöön niin pian kuin mahdollista. Kansainvälisiä GLI2012-viitearvoja taas suositellaan käytettäväksi Suomessa asuville, syntyperältään muunmaalaisille henkilöille. Myös muun muassa spirometrialöydöksen arviointia koskeva osa on kirjoitettu uudelleen.

Spirometriasuosituksen 13. painos ilmestyi 31. elokuuta Labquality Oy:n asiakaslehti Moodin erillisnumerona 3b/2015. Labquality Oy on laboratoriorien ulkoiseen ja sisäiseen laadunarviointiin, koulutustoimintaan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon auditointeihin erikoistunut yritys. Suositusta voi tilata netistä www.labquality.fi/spirometriasuositus hintaan 12 euroa + alv ja toimituskulut.

Lisätiedot

Professori Anssi R A Sovijärvi
Suomen Kliinisen Fysiologian Yhdistyksen ja
Suomen Keuhkolääkäriyhdistyksen työryhmän puheenjohtaja
Puh. 0400-423211, anssi.sovijarvi@hus.fi

Minna Seppä, viestintäpäällikkö, Labquality Oy,
Puh. 050 381 0044, minna.seppa@labquality.fi, www.labquality.fi.